

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 187. — ŠTEV. 187.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 9, 1924. — SOBOTA, 9. AVGUSTA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NEMCI SO SPREJELI DAWESOV NAČRT

Nemci so sprejeli predlog, ki določa kazni v slučaju, da bi ne zadostili obveznostim. — Zavezniki bodo spravili reparacijski načrt v obratovanje dne 5. oktobra mesto 15., če bo nemški državni zbor sprejel potrebne postavbe. — Direktna pogajanja za izpraznenje Ruhra. — Vse poreske odredbe bodo temeljito revidirane.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 8. avgusta. — Francoski in nemški državni načelniki, ki prisostvujejo medzavezniški reparacijski konferenci, so se večerj prvokrat sestali izza francosko-nemške vojne leta 1870.

Formalni obisk nemškega kancelarja Marxa ter znanjega ministra Stresemana pri ministrskem predsedniku Herriotu v Hyde Park hotelu in temu sledeči obisk Herriota pri Nemcih v hotelu Ritz, je značil otvorjenje direktnih pogajanj za vojaško izpraznenje Ruhra. S pogajanj so nadaljevali tudi zvečer.

Nemci so bili pripravljeni sprejeti poročilo podkomiteja številka ena, ki se peča s kaznimi in uveljavljanjem sankcij v slučaju nedobave, potem ko je bilo uveljavljenih par manjših izprememb.

Edina resna težkoča pri sprejemu poročila je bila nemška pritožba, da naklada reparacijske komisije Nemčiji odgovornost za flotiranje štiridesetih milijonov nemškega posojila. Nemci so izjavili, da tega ne morejo jamčiti.

Francoski predstavitelji so izjavili: "Nobenega posojila, nobenega Dawesovega poročila," in ostali trdni. Angleži in Amerikanci so zagotovili Nemcem, da bo posojilo uveljavljeno, če store vse, kar je v njih moči in pri tem je običajna cela zadeva.

Podkomitej številka dve je uveljavil številne izpremembe v svojem poročilu, da zadovolji Nemce. Dawesov načrt bo pričel obratovati dne 5. oktobra mesto dne 15. oktobra, če bo nemški državni zbor do dne 15. avgusta sprejel potrebno zakonodajo. Za vsaki dan zavlačevanja po 15. avgustu pri sprejemu potrebne zakonodaje bo udeleževanje Dawesovega načrta zavlečeno za en dan.

Važna francoska koncesija med izpremembami v poročilu podkomiteja številka dve, je bil dogovor, da bodo vse poreske visoke komisije, uveljavljene izza časa, ko so Francozi zasedli Ruhr, revidirane soglasno z Dawesovim poročilom, kakorhitro bo načrt udeležen.

Nemci so objavili, a niso zmogli neposredno plačati stroškov zavezniške okupacije in da ne morejo dati mesečnih odplačil soglasno z Dawesovim načrtom. Ta odplačila se je poskusno določilo na dvajset milijonov zlatih mark. Stališče Nemcev je, da ne plačajo ničesar, dokler ne dobe posojila. Ta težkoča je bila večerj zvečer poverjena načelnikom nemške delegacije in pričakovati je u ravnanje še danes.

Podkomitej številka tri je smatral le eno težkočo tako resno, da jo je vrnil zboru "velikih štirinajstih". Ta težkoča se tikala pravice Dawesovega Transfer komiteja, da kupi lastnino v Nemčiji. Ta točka ni sicer nikake važnosti, a juridični izvedenci so radi nje prelili cele potoke tinte.

Upanje ministrskega predsednika MacDonalda, da bo konferenca zaključena še ta teden, nakar bo mogel iti na počitnice na Škotsko, se gotovo ne bo izpolnilo. Splošno pa pričakujejo sedaj, da se bodo delegati lahko vrnili v sredo domov.

Francosko in angleško naziranje glede Ruhra je ostalo isto. Pogajanja so bila otvorena na temelju pripravljenosti Francozov, da se umaknejo iz Ruhra v povračilo za nemško trgovinsko pogodbo, ostrejšo zavezniško vojaško kontrolo in za privoljenje Nemčije, da razpusti državno policijsko silo, katero smatrajo Francozi za vojaštvo.

Francozi prigovarjajo Angležem, naj bi bilo angleško izpraznenje Kolina prihodnjega januarja tudi odvisno od bolj uspešne in popolne nemške demobilizacije.

Zbor "velikih štirinajstih" se je sestel večerj v sobi angleškega ministrskega predsednika v poslanski zbornici. MacDonald je moral večkrat zapustiti zborovanje, da poseže v vzhiceno debato v zbornici, ki se je tikala dogovora z Rusijo. Zanimivo podrobnost je nudila debata glede vprašanja amnestije za francoske in nemške kršilce v Ruhru.

Kancelar Marx je rekel, da je Nemčiji nemogoče pomilostiti separatistov, ki so zakrivali veleizdaje proti državi. Herriot pa je odvrnil, naj se pomilosti separatiste, ker je on pripravljen odpovedati se eksekuciji nemških sabotажnikov.

Vmešal se je MacDonald z izjavo, da so strpljivost, kesije in sporazum potrebne z obeh strani in da je sedaj, katero je omenil Marx, relativen pojem, ker so že dosti odličnih mož obtoženih tega zločina. Navzgor se smejali, kajti imeli so v mislih ne le Caillauxa, ampak tudi spoznan krivim veleizdaje, pač pa tudi vojni re-
MacDonalda samega.

LEOPOLD, LOEB IN DRŽAVNI PRAVDNIK

Slika nam kaže z leve na desno Nathana Leopolda, državnega pravnika Roberta Crowe, Richarda Loeba in policijskega kapitana Shoemakera.

POD VPLIVOM STRASTNE ŠPANSKI DIKTATOR LAHKOMISELNE ŽENSKÉ NOČE ODPSTOPITI

Ženska je spravila sedemnajstletnega fanta na stranska pota ter ga zavedla k umoru. Ponujala mu je svojo ljubezen ter zahtevala nato, naj umori njenega moža.

Middleburg, Pa., 8. avgusta. — Mrs. Harvey Willow, čedna ženska, stara pet in trideset let, mati dveh otrok, je večerj priznala okrajnemu pravniku, da je bila zaljubljena v Ralpha Shadle, nedolnega sedemnajstletnega farmarskega dečka, da ga je uvedla v vse skrivnosti ljubezni ter ga končno napotila, da umori njenega moža.

Ženska je podala svoje priznanje šele po daljšem zaslisanju ter nato natančno obrazložila svojo ljubezen do mladika ter usodopolne posledice ljubezni. Pripovedovala je okrajnemu pravniku, da je zapazila, da je prišel njen mož nekaj sumiti o njenih odnosih s Shadle-om in da je sklenila, ko ji je postalo jasno, da je izvedel resnico, spraviti ga s poti, da nadaljuje svoje razmerje z mladim farmerjem.

— To je resnica, — je rekla. — Jaz sem mu rekla, naj to stori. Shadle sam je prostovoljno priznal vse.

— Bila je neprestano za menoj, — je rekel, — dokler nisva pričela tega ljubinkovanja in nato mi je rekla, da je treba umoriti njenega moža. Rekla mi je, da bi bilo boljše razstreliti mu glavo, ker bi se drugače pojavile težkoče.

Ko je bil Willow umorjen, stajala vdova in njen mladi ljubimec skupaj na farmi. Odnosaji med obema pa so vzbudili sum sosedov in to je dovelo do resne skrivnosti, ki je obdajala smrt farmerja. Shadle je odvedla po aretaciji državna policija na lice mesta ter mu pokazala drevo, pod katerim je ustrelil farmerja. Shadle je vse priznal ter pokazal, kako je streljal na moža, kako je omahnil na kolena in vzkliznil: — Zakaj ne gledaš, kam streljaš?

— Jaz pa sem vtaknil drugo patrono v puško, se sprazil za njega ter oddal od zadaj nanj drugi strel, nakar se je Willow zgrudil ter se ni več premaknil.

BUENOS AIRES V ZASTAVAH.

Buenos Aires, Argentina, 8. avgusta. — Italijanski prestolonaslednik Humbert ali Umberto, ki

Izdal je posebno izjavo, v kateri odločno brani svoje stališče. Barcelonsko brodogradje je prepredilo vstajo.

Madrid, Španija, 8. avgusta. — Ministrski predsednik Primo de Rivera je izdal izjavo, v kateri pravi, da so administrativne zadeve zadovoljive ter da je sklenil trdno se držati svojega programa. S tem so ovržena poročila, da namerava izpremeniti vojaško diktaturo.

Ta izjava je sledila pismu brvega ministrskega predsednika Maura, v katerem je odločno obsojal sedanjo vlado.

Rivera zatrjuje, da so vse te obdolžitve neutemeljene.

Nadalje je pisal Rivera vsem španskim vojaškim poveljnikom, naj odločno nastopijo proti propagandi njegovih nasprotnikov. Direktorati bo brezpogojno izvedel vsako postavbo.

Pariz, Francija, 8. avgusta. — Danes se bo sestel španski diktator Primo de Rivera s španskim kraljem Alfonzom. Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da bo ta sestanek povsilel konec vojaške diktature na Špankem. Rivera se ne more več zanašati na zvestobo armade.

V Barceloni bi bila že izbruhnila protirevolucija, če bi ne bilo bojnih ladij v pristanišču.

ALI JE BIL CESAR KAROL PODKUPLJEN?

Berlin, Nemčija, 7. avgusta. — Pred kratkim je objavil svoje spomine bivši pruski vojni minister generalni poročnik von Stein. Trdil je, da je bil avstrijski cesar Karol podkupljen od zaveznikov ter da je sprejemal od njih velike svote denarja.

Vsled tega je pozvalo sedem bivših avstrijskih feldmaršalov von Steina na dvoboj. Vsi so pa poziv na dvoboj umaknili, ko jim je obljubil da druga izdaja njegove knjige ne bo vsebovala te trditve.

se mudi na obisku v Argentini (kaj vrača ima iskati tam?). Je bil povsod navdušeno sprejet. Tudi argentinski kongres ga je oficijelno pozdravil in vseučilišče mu je podelilo naslov častnega doktorja.

Zvečer se je vršila gala-predstava v Colon gledališču, katerega se je italijansko visocanstvo vdeležilo.

Marx je odgovoril, da ogreva visoki moralni idealizem angleškega ministrskega predsednika srca poslušalcev, da pa je težko voditi vlade na takih principih.

Vprašanje amnestij je bilo končno izročeno komiteju juristov, in le malo dvoma mora biti, da bodo oproščeni vsi politični jetniki na obeh straneh Rena.

IZPOVED MISS LORRAINE BIVŠE LOEBOVE LJUBICE

Deklica je prisegla, da se ji je zdel Loeb neodgovoren. Državni pravdnik Crowe jo je obdolžil laži. Miss Nathan je zanikala, da sta bila ljubimca.

Chicago, Ill., 8. avgusta. — Miss Lorraine Nathan, čedna 18-letna deklica, je nastopila večerj kot priča za obrambo, da pomaga rešiti vrat Richarda Loeba. Pri zaslišanju, kojega namen je določiti, če naj se uveljavi olajševalne okoliščine za Leopolda in Loeba radi umora Roberta Franksa, je Miss Nathan, ki je poznala Loeba deset let, izjavila, da je postajal Loeb v zadnjih dveh letih vedno bolj otročji.

Državni pravdnik Crowe jo je imenoval "ljubice" Loeba, a ona je zavrnila to označbo. — Le dobra prijateljica sva bila, — je trdila.

Dva dijaka Michigan vseučilišča ter dva dijaka čikaškega vseučilišča sta podpirala Miss Nathan v njenih naporih, da uveljavi olajševalne okoliščine.

Ko je Miss Nathan zapustila pričevalni stol tekem opoldanskega odmora, je srečala Loeba, ko je vstal, da se vrne v ječo. Prijela ga je za rokav ter mu zasepetala:

— Dickie, skušala sem pomagati.

Temu je sledilo šepetanje, dokler ju ni ločil sodnijski uradnik.

Miss Nathan je vzbudila splošno pozornost. Poznala je Loeba zelo dobro celih deset let.

Pred šestimi meseci pa sta se sprla in ona mu je rekla, da bo v bodočnosti le njegova "sestra". Loebu to ni bilo všeč. Od 6. maja naprej ga ni več videla. V zadnjih dveh letih se je baje izpremenil iz navidezno normalnega človeka v čudaka in ekscentričnega človeka.

Ko jo je državni pravdnik Crowe ostro prijel ter jo pričel izpraševati, se je zapletla v protislovja in njeno pričevanje ni napravilo vsled tega takega vtisa kot bi ga drugače. Crowe jo je tudi vprašal, če je res, da je imela med opoldanskim odmorom pogovor z Loebom ter mu rekla: — Dick, I will stick to you. — Ona je priznala, da je izpregovorila z obtoženim par besed, da pa ni izrekla dotičnih besed.

Edwin Weiss, ki je bil sošolec Loeba na vseučilišču, je izjavil kot priča, da je bil obtoženi dober učenec, da je z lahkoto zmagal vse študije, da pa je bil skrajno nervozen in da so bile njegove kretanje čudne. Kadar je debatiral, ni mogel sedeti, temveč hodil gorindol. Če je kadil, je pokadil celo cigareto v najkrajšem času.

John Abt, ki študira pravo na vseučilišču v Chicagu, je bil prijatelj Loeba.

Glede filozofije Leopolda je rekel:

— Leopold je govoril o Nietzscheju in človeku in pol. Čeprav ni bil mnenja, da tak človek sedaj obstaja, je bil prepričan, da bo prišel. Tak človek bo postavja za sebe, vzvišen nad človeškimi postavami. Rekel je, da so vsi njegovi prijatelji le sredstva, kateri bi vrgel na stran, če bi ne mogli uporabiti. Če pa napravi človek in pol napako, je kot naveden človek in njegova kariera je končana.

SEVERONEMŠKI LLOYD JE DOBIL POSOJILLO.

Berlin, Nemčija, 7. avgusta. — Londonski finančni krogi so posodili Severo-Nemškemu Lloydju en milijon angleških funtov šterlingov.

LETALCI NE BODO POLETALI V IVIGTUT

Ameriški armadni letalci, ki se nahajajo na poletu krog sveta, se ne bodo ustavili v Ivigtutu na Greenlandiji, ker so dobili poročila, da bi ne bilo tam varno. — Pristali bodo v Ekaluitu. — Letalci so strašno izmučeni, ker so pretrpeli silne napore. — Vsak letalec je dosedaj potrošil nad tisoč dolarjev lastnega denarja.

Washington, D. C., 8. avgusta. — Ivigtut na zapadni obali Greenlandije ne nudi varnega sidrišča niti za poizvedovalno križarko, niti za armadne aeroplane, ki se nahajajo na poletu krog sveta.

Iz tega razloga je izbral poročnik Bissell, poizvedovalni častnik poleta, po skrbnem iskanju Ekaluita, na iztočni bazi gore Kungaat, ne daleč od Ivigtuta, kot zapadno greenlandsko postojanko.

Vojni in mornariški department sta imela težkoče pri ugotavljanju položaja Ekaluita in Mount Kungata. Po dolgem iskanju je bilo objavljeno, da se nahaja sidrišče v bližini Ivigtuta in da ne bo vsled tega treba uveljaviti nikakih važnejših izprememb v letalnem programu.

Uradniki zračne službe upajo, da se bo položaj glede ledu na iztočni obali Greenlandije hitro izboljšal.

Kirkwall, Orkney otočje, 8. avgusta. — Ko se je nahajalo šest ameriških letalcev v Houton Bay, je lahko vsa kdo na prvi pogled spoznal kontrast, ki obstaja med človeškim in mehaničnimi elementi, ki so potrebni pri uspešnem izvršenju takega načrta. Može so bili strašno izmučeni od svojih izkušenj, in jasno je bilo, da so trpeli velike duševne napore.

Avijatikarji niso hoteli razpravljati o tem, kaj jih je naučil polet glede meja, do katerih je mogoče varno tirati človeško vztrajnost. Izjavili pa so, da znaša življenje motorja le devetdeset poletnih ur, nakar ga je treba popolnoma popraviti. Zahtevati od motorja več bi ne bilo varno, posebno če so na tehtnici važne stvari.

Šest človeških strojev pa je dosedaj preneslo vse napore, čeprav nikdo ne ve, za kako ceno.

Vsak posamezni letalec je izdal dosedaj nekako tisoč dolarjev iz svojega lastnega žepa ter ni znano, če bo vlada vrnila ta denar. V Londonu so morali izdati več kot tristo dolarjev za predmete, potrebne za arktični polet.

Po 19,000 milijah dejanskega poleta je jasno, da so se razvile pri avijatikih posebnosti. Wade sovraži meglo, Smithov Jonah dviganje iz vode in "štari Šved" Nelson je dobil priimek "zaspanec". Le malo zabav, vprizorjenih avijatikom na čast, se je udeležil, da dobi tem več časa za spanje.

Ko so dospeli avijatikarji semkaj, je bilo jasno, da so na robu živčnega poloma. Bili so sitni in godrnjavi in poročevalec je izvedel, da so na dejanskem poletu še slabše volje.

Vsi trije piloti so dospeli do štadija, ko je vsakdo domneval, do postopa drugi napačno.

Alahabad, Indija, 8. avgusta. — Argentinski letalec krog sveta, major Zamni, ki je dospel semkaj iz Nasirabada, je večerj zjutraj odplul naprej proti Kalkuti.

TURKI SO ZAPRLI AMERIŠKO VSEUČILIŠČE.

Carigrad, Turčija, 8. avgusta. — Turška vlada je dala zapreti ameriški Robert College, ker se je več profesorjev s tega inštituta nepovoljno izrazilo o najnovejših ukrepih turške vlade.

GENERAL LUDENDORFF NEVARNO ZBOLEL.

Berlin, Nemčija, 8. avgusta. — General Ludendorff, voditelj nemške ljudske stranke je odpovedal danes svoj govor na neki patriotični slavnosti. Kot vzrok je navedel hudo bolezen.

DENARNA IZPLAČILA

! V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.30 2000 Din. — \$26.40 5000 Din. — \$65.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napojila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$10.10 500 lir \$24.25
300 lir \$14.85 1000 lir \$47.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Napojila na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiji in Zadru.

Za pošiljavo, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOKAJNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4907.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovenic Publishing Company
(A Corporation)FRANK BAKER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsja lista za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

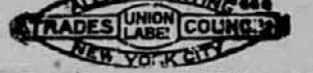
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.
Dopis, brez podpisa in osebnosti se ne prišteje. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivaličke namna, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

OLJNATI MADEŽ

Ko je prikupil petrolejski škandal do viška, in ko je Walshev odbor postavil Hardingovo in Coolidgeovo administracijo na sramotni oder, je izjavil predsednik, da bo neizprosno zasledoval vsakega krivca ter ga poveril najstrožjemu sodniku, ki ga bo najstrožje kaznoval za vsako nepostavno dejanje.

Korupciji, podkupovanje in sleparstvo, ki sega v najvišje kroge, je pa težko dokazati, kajti krivci imajo na svoji strani prebrisane advokate, ki poznajo vse trike in knife ter z njihovo pomočjo mečejo pravici polena pod noge. Kapitalistično časopisje je s svojimi napačnimi poročili vodilo čitatelje za nos.

Kapitalistični časopisi so prikinjali metode preiskovalcev ter označevali priče kot neverodostojne.

Še predno je izjavil Coolidge, da bodo vsi krivci in vsi petrolejski sleparji strogo kaznovani, je označilo kapitalistično časopisje vse krivce kot nedolžne ovčice.

Vlada je po dolgotrajnem kolebanju in obotavljanju navedla kriminalno preiskavo. V namenu, da dokaže svojo resno voljo, ni najela navadnega državnega pravdnika, pač pa znane slavne advokate, ki dosti bolj vedo, kako se je mogoče postaviti izogniti kot kako ji je treba zadostiti.

Ti posebni advokati delajo že tedne in tedne.

Koliko so napravili začasa konvencij obeh strank in kaj so storiли v naslednjih vročih tednih, je seveda njihova tajnost.

Kljub temu se jim je pa zdelo potrebno obvestiti vlado, da so potrošili denar, ki ga jim je dala na razpolago in da so morali vsled tega prekiniti preiskave.

Republikanska vlada je v veliki zagati. Kazenskega postopanja ne more povspesti.

Posebni advokati namreč ne delajo zastoj. Če delajo, morajo biti drago plačani.

Stalni vladni advokati baje niso kos tej veliki nalogi. Posebnih skladov pa ni nobenih.

Vlada seveda tudi ni slutila, da bo 100,000 dolarjev, katere je dala v ta namen, tako hitro pošlo.

Vlada je svoj čas plačala na milijone dolarjev posebnim advokatom, ki so zasledovali vojne sleparje. Zasledovali so jih, izsledili jih pa niso.

Če milijoni niso prinesli zaželenega uspeha, je bilo jasno, da jih tudi stotisočak ne bo.

Iz tega je razvidno, da vlada noče razkriti sleparstva in korupcije.

Zanaša se na staro, že tolikokrat uveljavljeno sredstvo: narod bo pozabil.

Zanimivo pismo iz Trsta.

Uspeh, ki ga je nameravala rimska vlada doseči z odpravo tiskovne svobode, se ni pojavil, ako ji nečemo šteti kot aktivno delstvo, da je bilo v zadnjem času zaplenjenih več listov, med katerimi je eden (popolnarski "Popolo") dobil tudi prvi opomin. Režimski listi pa vidijo v novih odlokih o tisku še neki drugi plus. Pravijo namreč, da bi bile nastale v Italiji take razmere, da bi bila morala vlada proglasiti obredno stanje po vsej državi, ako bi listi nadaljevali s svojim pohodom proti vladi in fašizmu. Novi tiskovni zakon da je prihranil Italiji te neprijetnosti in zato da ga mora vsak dober Italijan odobrati. Vodstvo fašistovske stranke pa je izdalo pred dnevi komunique, v katerem pravi, da so novi ukrepi proti tisku preblagi, ravno nasprotno, s katero so jih sprejele široke mase italijanskega naroda, pa da dokazuje, da ima vlada tudi v tej stvari mogočno zaslonbo večine dežele.

Ni pa treba dolgo pretresati te bilance, da se vidi, da so te "aktivne postavke", le prazna tolažba. V resnici se je v zadnjem tednu popokanje potrdilo, kar sem

na Rim. Po tej poti mu liberalci ne bodo mogli slediti. Ker je odprava tiskovne svobode v kričečem nasprotju s temeljnimi načeli liberalizma, nastopa liberalno časopisje za takojšnji prekič tozadevnih odlokov, oziroma naj bi vlada v obvezni obliki izjavila, da jih bo preklcala, čim se povrnejo v deželo normalne razmere.

Resnica je torej, da je dosegel Mussolini s svojim izpadom proti tisku ravno nasprotno tega, kar si je obetal. Opoziciji ni zlomil vrat, pač pa jo je še ojačil s tem, da je povzročil razdor v vladni večini sami.

Kakor rečeno, da razdor ni še formalen, toda sedanja polemika napoveduje možnost, da liberalci odpovejo svojo podporo sedanji vladi ter se odločijo za politično popolnoma svobodnih rok. Moralni udarec, ki bi ga dobil fašizem v tem slučaju, bi bil hujši nego vsi dosedanj, ker bi pomenil začetek popolnega osamljenja fašizma. Tak udarec bi bil tem občutnejši, ker so se tudi vojni invalidi na svojem zborovanju na Reki izrekli le za pogojno podporo Mussolinijeve vlade, pod pogojem namreč, da vlada pokaže deželi, da ne samo hoče, temveč da tudi more vzpostaviti red in zakonitost. V kratkem bo imelo svoj občni zbor tudi združene udeležnikov svetovne vojne in, kakor se sliši, je tudi med temi mnogo nezadovoljstva proti politiki Mussolinijeve vlade. Ako bi prišlo v vladni večini do odkritega razkola, bi zapustilo Mussolinija kakih 100 do 120 poslancev, taka da bi bil navezan le na svojih 260 pristnih asistovskih poslancev. To pa bi bil, kakor sem že naglasil, tako političen in moralen poraz, da ni mogoče prerokovati, kako bi ga Mussolini prebolel in ali bi ga sploh prebolel.

Razmere v Italiji so se torej v zadnjem času znatno poslabšale. Položaj opozicije se je utrdil in vlada ne more nikakor več misliti na to, da bi se opozicijski blok razbil. Sedaj se govori celo tudi o možnosti formalne politične zveze med poplari in zmernimi socialisti, ki jih vodi poslanec Turati. Na drugi strani pa stoji omajana vladna večina, ki postaja nezadovoljna, kakor nam priča gori omenjena polemika med liberalci in fašisti. Po vsem pa se sodi, da je postal položaj tak, da sili Mussolinija k novim odločitvam in novim ukrepom.

Ena takih odločitev je že dejstvo, da je Mussolini odgodil prisego fašistovske milice, ki se je imela vršiti v nedeljo 20. julija, na nedoločen čas. Vlada se sicer izgovarja s težkimi tehničnimi narave, toda javno mnenje vidi v tem le novo grožnjo. Očitno je, da je hotel dati Mussolini z odgoditvijo prisage stari in novi opoziciji nov opomin, da je pripravljen na vse prej nego na to, da bi fašizem dal oblast iz svojih rok ali žrtvoval svoj gospodujoči položaj in svojo "revolucijo".

Notranjepolitična kriza, ki razjeda v sedanjem hipu Italijo, je tako prevzela vse italijansko javno mnenje, da so stopili zunanje-politični dogodki kljub svoji veliki važnosti skoraj popolnoma v ozadje. To velja toliko glede londonske konference, na kateri se rešuje vprašanje tudi italijanske vojne odškodnine, kolikor tudi glede velevažne italijansko-jugoslovanske trgovinske pogodbe, ki je bila podpisana te dni. V hipih notranjih težkoč so vlade vseh držav vedno gledale, da obrnejo pažnjo prebivalstva na zunanje dogodke. Ta namen so imeli tudi znani incidenti na italijansko-jugoslovanski meji in isto se je pričakovalo sedaj od podpisa trgovinske pogodbe z Jugoslavijo. Toda učinek je izostal popolnoma. pozornost javnega mnenja je obrnjena slej ko prej na notranje dogodke in to dejstvo spada brez dvoma med najzgovornejše dokazke o globini in ostrini sedanje politično-moralne krize v Italiji.

Naj mi bo dovoljeno še par besed o stališču tukajšnje manjšine napram zakonu o odpravi tiskovne svobode in sedanji politični krizi. Vodilno glasilo naših bratov v Italiji "Edinost" se je izjavilo za popolno tiskovno svobodo, ki jo smejo imenovati le ob-

stoječi zakoni in čut odgovornosti časnika. Kar se tiče stališča napram krizi, so se postavili tukajšnji Slovani na stališče, da "stromogavljenje režimov ne figurira na njihovem programu" ter da niso nikakoli politični megalomani, ki bi hoteli nastopiti kot kak važen činitelj v razpletu takih kriz, kakršna je sedanja. To stališče se mi zdi popolnoma primerno, ker odgovarja tudi stališču, ki so ga bili zavzeli naši bratje povodom zadnjih volitev, in pa tudi bistvu njihovega programa, ki je ohranitev našega življa pod vsakim režimom. Seveda gre tu predvsem za politično taktiko. V ostalem je razumljivo, da so simpatije našega tukajšnjega življa popolnoma na strani demokratičnih in svobodoljubnih strank. Glede trgovinske pogodbe se pričakuje z veliko nestrpnostjo objava uradnega besedila, da se bo moglo oceniti, ali prinese tukajšnjemu našemu življu kako večjo korist v zadevi izvoza vin. Prva, kratka poročila, ki so jih objavili listi, ne obetajo bogve kaj.

Dopis.

Midway, Pa.

Delavske razmere so povsod pod ničlo. Jaz živim tukaj že od leta 1907, pa še nikdar niso poletni majne tako slabo obratovale kot obratujejo sedaj. Tu obratujeta samo dve majni po dva ali tri kvečjem tri dni na "pedo". V splošnem tudi slabo kaže, da bi se kaj kmalu na boljše obrnilo.

Vas uljudno pozdravim!

John Žust.

Bele lise na predmetih, likanih v oljnato barvo (linoleum itd.), ki nastanejo vsled postavljanja raznih posod, loncev ali cvetličnih lončkov, odpravi najlažje, ako zmoeš lise z vinskim cvetom in jih drgneš z volneno krpicco tako dolgo, da lise popolnoma izginejo. Naposled namažeš dotično mesto še z Bohnerejem ali sličnim voskom.

Pogreb Ricciotti Garibaldija.

Te dni je bil pokopan z vsemi vojaškimi častmi general Ricciotti Garibaldi. Pogreba se je udeležila vsa rimska posadka vseh vrst orožja. Vojaška godba je igrala Garibaldijevo koračnico, ki je bila svoje dni najbolj peta himna Italije, dokler jo ni nadomestila sedanja fašistovska himna. Pogreba se je udeležila tudi vsa vlada z Mussolinijem na čelu. Posebno pozornost so na pogrebu vzbujali Garibaldinci, ki so bili svojih rdečih srajah.

Deseta obletnica Panamskega prekopa.

Panamski prekop je bil izročen prometu 15. avgusta 1914. Dolg je 44 navtičnih milj in njega zgrajitev je veljala približno 375 milijonov dolarjev. Čisti dobiček od pristojbin, (ako odštejemo tekoče stroške), je znašal v fiskalnem letu 1923 \$13,299,292. Tonaža ladij, ki so plule skozi prekop, je znašala 18,605,786. Zveza med Atlantskim in Pacifičnim oceanom je bila proslavljena leta 1915 s Panamsko-Pacifično Mednarodno Razstavo v San Francisco, kjer je dobilo Trimerjevo Grenko Vino najvišje doseženo priznanje, Zlato Kolajno. To oficijelno priznanje velikih zaslug tega zdravila je samo krona splošnega zadovoljstva odjemalcev Trimerjevega Grenkega Vina. V slučaju želodčnih neredov, kot so slab tek, zaprtje, plini, glavobol, nervoznost, ne morete dobiti nič boljšega. Vsa Trimerjeva zdravila uživajo isti sloves. — Mrs. Elizabeth Switz, v častitljivi starosti 81 let in 5 mesecev, nam je pisala 6. julija iz Jeffersona, Texas: "Naznanjam vam, da še vedno živim. Hvala vašemu zdravilu, ki me ohranja zdravo". Če vam lekarnar ali prodajalec ne more postreči, pišite na: Joseph Trimer Company, Chicago, Ill. (Ad.)

Peter Zgaga

Časopisje poroča, da so Turki izgnali z Carigrada nekega ameriškega profesorja.

To ni posebna škoda. V Ameriki je silno dosti profesorjev in proforsorski naslov je v Ameriki najbolj poceni.

Se celo Slovenci jih imamo par. Omejeni so na petje in na čarovnijo.

Nemci so se sporazumeli z zavzniki v Londonu. Sprejeli so večimoma vse njihove zahteve.

Ko je bolnik na smrtni postelji, ne pomišlja dosti, kakšno zdravilo mu zdravniki ponujajo. Vse vzame za dobro, pa če je dobro ali ne.

Edinole od njegovega notranjega ustroja je odvisno, če bo ostal pri življenju, oziroma če ga zdravniki hočejo pri življenju obdržati.

V Jugoslaviji, posebno v Sloveniji so spopadi na dnevnem redu.

Bikajajo se komunisti in fašisti. Kajti izraz "fašisti" se najbolj prilaga članom organizacije jugoslovanskih nacionalistov.

Komunisti pravijo, da so jih nacionalisti izvali. Nacionalisti zatrjujejo, da so udarili, ker so komunisti izvali.

Drug drugega obmetujejo s psovki in batinami.

Belgrajska vlada se smeje. Kajti pozornost naroda ni osredotočena na njeno delovanje. In zato lahko v kalnem ribari.

Na Bledu je bila pred kratkim svečano sprejeta romunska kraljica.

Slovenski pevci se pridno večbajo v petju romunske narodne himne. Slovenska godba jo že brezhubno igra.

S petjem romunske himne bodo Slovenci najjasnejše pokazali svojo narodno zavest in svoj narodni ponos.

Ne samo v Ameriki, tudi v starom kraju se vrše katoliški shodi. Za shode je dobil Koverta recept iz Ljubljane.

Med tukajšnjimi in starokrajskimi shodi ni nobenega razločka. Poslušalci se smejejo tukaj in tam.

Sprejemajo resolucije, katerih nikdar ne udeležijo.

Izjavljajo svečane izjave, ki ne prihajajo iz srca.

Iz Philadelphije poročajo, da transportirajo tam butlegarji svoje blago v otroških vozičkih.

Nekateri se zgražajo nad tem. Zakaj bi se zgražali? Butlegarska industrija je sicer že precej razvita, kljub temu je pa še v mladostnem stanju.

Neki časopis piše:

Kljub strogim postavam in strogi zdravniški preiskavi se vstuli v Ameriko vsako leto veliko število norcev.

Upati je, da se norci počutijo tukaj kakor doma.

Demokratski predsedniški kandidat gospod Davis je javno izjavil, da ni še nikdar pripadal Kukluksklanem in da nikdar ne bo.

Če ni mogel drugega navesti v svoj prid, naj bi rajše molčal.

Vzemimo, da bi kak prosilec prosil za kako odgovorno službo in bi mu gospodar rekel, naj pokaže svoja izpričevala.

Prosilec bi nato pokazal dokument, v katerem bi stalo črno na belem, da ni še nikdar nikogar umoril.

Ali bi bilo to zadostno izpričevalo. Jaz dvomim.

Za dosego predsedniškega mesta mora kandidat še kaj drugega zaježati kot le priprosto dejstvo, da ni bil nikdar Kukluksklan.

(Ad.)

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačnih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 600 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZRABNIK, Room 208 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg, Fuyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdrževalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 253 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 533 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavno tajniko. Vse priitbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Izpred sodišča.

Ženski "ravs in kavs".

Kristina D. je tožena radi prestopka zoper varnost časti. Tožila jo neka L. Janušek, ki trdi, da jo je obdolženka vprico več ljudi razžalila z besedami: "Jaz ti bom že pokazala. Jaz sem Tvoje 'pankerte' redila"; pri tem ji je obdolženka baje tudi žugala s pestmi, ji je zila skaf vode na glavo, jo zgrabila za lase ter butala z njeno glavo ob zid.

Obdolženka slika stvar popolnoma drugače. Pravi, da jo je usodepolnega dne tožiteljčin štiri letni otrok celi dan "sekiral". Jezik ji je kazal skozi okno, zmerjal jo je z barabo, da celo k...

Ji je rekel... Ker je otroka radi tega pokarala, se je zavzela mati zanj. Prišla je na tihem pred toženko kuhinjo ter krikala: "Vi ste lačenbergarji!" Ker pa je obdolženka na to žalitev reagirala z besedami: "Vi mene niste redili, pač pa sem jaz redila vaše 'mule' — se je tožiteljica zakadila v njo ter jo začela prepetati z metljo, tako da ji je prizadejala več poškodb na nogah in obrazu. Dokaz temu je zdravniško spričevalo in cel "bataljon" prič. Ovačba je vložena in bo sedela v kratkem današnja privatna obtožiteljica na mestu, kjer sedi danes Kristina D. — Škafa vode obdolženka ni zila namenoma na Janušekovo, "padel mi je slučajno z glave, ker me je z metljo pretepala", pravi. Vse ostale obdolžitve so popolnoma iz trezvitve.

Izpovedbe od obtožiteljice predlaganih prič — to so: približno 70 let stara Marija Ape, 15-letna Olga Travnica, 10-letna Elvira Sušteršič in 15-letni Mirko Janušek, tožiteljčin sin — se čudovito lepo umajajo. Celo 10-letna Elvira se iznebi svoje naloge s tako preciznostjo, v tako gladkem in naglem govoru, kakor da stoji v soli pred katehetom, ki zahteva od nje, da recitira "očenast" alt "češčenostimarijo". — Inkriminirane besede in dejanja — (da se iz-

razimo laiški — zakaj jurist p zna samo kaznjiva dejanja, tu ako gre za besede) — bi bile torej po teh izpovedbah dokazane. Ampak, da bi bila privatna obtožiteljica obdolženka z metljo pretepavala — ni nobena priča videla. Vse te priče so videli samo da je Janušekova obdolženki po noge pometala; da bi jo bila tepla, ni nobena videla. Odkod torej poškodbe? — Da se zadeva verdarle še bolj pojasni, je treba, da se zasliši še ona priča; zato se razprava preloži do razprave glede obdolženkinih poškodb.

Ljubljanski mesarji med seboj.

Mesar Ludvik K. toži mesarj Antona Z. "radi žaljenja časti". Mesarska čast je žaljena radi besede: "A s' ti dau gostilničarju v L. salame?! Jest sm bilu zadri tlo, pa so se vsi gosti, k' ih bilo cela soba, zgrazal. So rekl, d je kojn umes!"

Te besede je izgovoril obdolženec na javnem prostoru, pri stajnici v šolskem drevoredu. Obdolženec pravi, da ni res, da bi bil tako govoril, "kar sm preku u špas... mesari smo vse idje".

Priča A. J., tudi mesar, izpove, "d je bilu", po njegovem mnenju, samo "špas". Besede sta grizla. — Res je, da je obdolženec rekel, da je privatni obtožitelj prodal v neko gostilno — imena se ne spominja več, — neke salami, ki so "smrdele". Na besede priča ni pazil natančno.

Ker se ostale priče vabilu niso odzvale, se obravnava v svrhu ponovnega vabila teh prič preloži. Te dni se bo obravnava o "smrdljivih salamah" nadaljevala.

Pomanjkanje žita je prilika za špekulanta.

Visoke cene niso povzročile naravi znak narodne prosperitete, ker povečajo število ljudi, ki nimajo potrebnega denarja.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lali ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lali ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

S strešico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lali ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Obveznice negažiranih posojil.

Na podlagi odloka Reparatcijske Komisije in sklepa jugoslovanskega finančnega ministarstva se izdajajo obveznice negažiranih posojil, ki so lastnina državljanov.

Kdor ima take žigosane ali ne-žigosane obveznice v Zedinjenih državah ali v Kanadi, naj jih v krajšem času izroči kakšnemu konzulatu Kraljevine Srbije, Hrvaške in Slovenije. Naslovi konzulatov so sledeči:

Consulate of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, Denis Building, Montreal, Quebec, Canada;

Consulate General of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 443 W. 22nd St., New York City;

C. G. of the K. of the S., C. and S., 936 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.;

Consulate of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, Railway Building, 14th and Arapahoe St., Denver, Colo.;

C. G. of the K. of the S., C. and S., 224 Kearney St., San Francisco, Cal.

Obveznice naj se izročijo z aktom, aktu naj se pa navedejo vse obveznice po tipu, emisiji, seriji, tevilkah in nominalih. (Te predstavitve niso podvržene taksi.)

Za sprejete obveznice bo konzulat vsaki stranki izdal "reverz". Treba je, da stranke te reverze dobro hranijo, ker se bodo izdajale nove obveznice le na podlagi teh reverzov.

Obveznice, ki se ne izročijo pravočasno, ne pojdijo, brez obzira na to, če so žigosane, v obračun in njih stari papirji se ne bodo konvertirali v nove papirje, ker se morejo nove obveznice dobiti le v zameno za stare obveznice.

Obveznice, ki niso v rokah lastnikov, ampak so deponirane in v pohrani na kakršni koli podlagi pri bankah, privatnih osebah ali državnih ustanovah, se morajo predložiti od strani tistih, ki ravljajo s temi obveznicami.

Izročiti naj se obveznice sledečih posojil:

1. Avstrija: 4, 2% zedinjeno posojilo od februarja-avgusta; 4, 2% zedinjeno posojilo april-oktober; 4% konvertirano posojilo; 4% posojilo v zlatu; 4% avstrijsko papirno posojilo; 3 1/2% investicijsko posojilo; 4, 5% posojilo zavarovalnih družb in vloge državne blagajne od 1. 1914;

II. Ogrska: 4% madjarsko posojilo v zlatu; 4% posojilo v kronah; 4, 5% posojilo iz leta 1914 z odplačilom v četvrtini veljavi (krona, marka, franki in sterlingi); 4, 5% posojilo iz leta 1914 z odplačilom v četvrtini veljavi (krona, marka, franki in sterlingi).

Budimpeštansko emisija: 4% obveznice za znižanje zemljiškega davka; 4, 5% obveznice takse na pejačo;

Po operaciji zedinjenja in konvertiranja:

1). 2, 5% posojilo v konvencionalnem denarju — (Konventions-münze), zaostale obveznice iz let 1815, 1851, serija A, in 1852;

2). 1% posojilo v konvencionalnem denarju — (Konventions-münze) od 1. junija 1819;

3). Zungeschild v konvencionalnem denarju (Konventions-münze) iz let 1816, 1847, 1851 serija A, 1852 in 1856;

4). Dolg na zvebanje (Verloingschuld) v konvencionalnem denarju (Konventions-münze) po cesarskem patentu od 21. marca 1818;

5). Posojilo v konvencionalnem denarju od 1. decembra 1829 in od 1. avgusta 1830 po 4%, preložit konvertiranja starega dolga po 5 in 6%;

6). 3% posojilo v konvencionalnem denarju od 1. decembra 1835;

7). 4, 5% posojilo v konvencionalnem denarju iz leta 1849;

9). Obveznice saleburškega dolga (obveznice raznih saleburških vlad) najetega prehodno konvencije od leta 1828;

10). Obligacije tirolskega dolga, emitirane pred letom 1814;

11). Obveznice domačega dolga za belasko okrožje;

12). Obveznice domačega dolga (Domestical Schuld) Kranjske;

13). 4, 5% in 5% obveznice Spodnje Avstrije (Kriegsdarlehens-scheine und Antsreignationen), ki so že izžrebane, pa niso predložene na konvertiranje;

14). Assignate in obveznice za ostanek starega tirolskega konvertiranega dolga;

15). 5% konverzijsko posojilo od 1. julija 1849, ki predstavlja obresti in premije državne loterije, konvertirane v eno posojilo;

16). 5% posojilo od 1. julija v funtih sterlingov, ki je bilo sklenjeno na Angleškem;

18). 5% narodno posojilo (Nationalanlehen) od 26. junija 1857;

19). 5% posojilo od 1. julija 1854, plaširano v Frankfurtu in Amsterdamu;

20). Obveznice, ki izhajajo iz konverzije po cesarski naredbi od 3. septembra 1858;

21). Obveznice, ki izhajajo iz zvebanja starega državnega dolga po patentu od 21. marca 1818;

22). 5% posojilo, emitirano po zakonu od 25. avgusta 1866;

23). 5% posojilo od 11. maja 1864 v goldinarjih;

24). 3% obveznice dvorske komore (Hofkammerobligationen) po zaplembi srebrnih cerkvenih predmetov od leta 1809;

25). 5% posojilo od 23. novembra 1865 v goldinarjih.

Določitev spola.

Angležinja Monteith-Erskine pravi: Spol vsakega jajčeca v maternem telesu je že pred spočetkom določen in so vsa jajčeca istega jajčnika (ovarija) enakega spola. Jajčniki ne "delujejo" istočasno. Vsak od njih ima menjačo periodo aktivnosti, ki traja en mesec in potem ravno toliko časa počiva. Skrivnost določitve spola se pred porodom obstaja v tem, da si starša izbere pravi trenutek za spočetje. Vprašanje je, kako naj se ve, ali deluje v danem trenutku ženski ali moški jajčnik. Gospa Erskineova je o tem pisala knjigo, ki izide v kratkem. Knjiga vsebuje na podlagi njenih izkušenj natančna pravila, da celo zakonite spočetju in praktično navodilo za ženske, ki bi hotele imeti ali dečka ali deklico. Erskineova sama pravi, da lahko pri nosečih ženskah na prvi pogled spozna, ali je še nerojen otrok moškega ali ženskega spola. Ali ima gospa Erskineova prav, bo pokazala bodočnost.

Poljsko vojno brodogradnjo.

Poljski vojni minister Sikorski je predložil brambnemu odboru sejma prvi načrt za poljsko vojno mornarico. Po tem načrtu bo zgradila Poljska tekom 12 let tri križarke, 6 rušilev, 12 torpedovk, 12 podmornic in 34 malih enot. Izvedba tega načrta bi stala 36 milijonov zlatih frankov.

ZA SLABO PREBAVO

pomanjkanje teka ter splošno oslabilost, vzemite

SEVERA'S BALZOL.

Splošna tonika za moške in ženske.

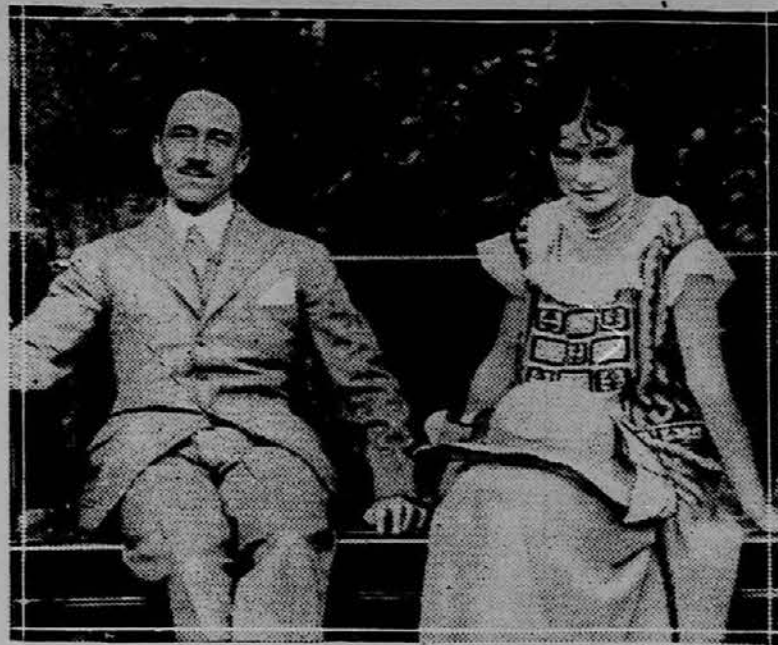
Pomaga naravi s tem da želodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovanjem in prebava bo zopet postala redna.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ANGLEŠKI ŽENIN IN AMERIŠKA NEVESTA

Angleški plemenitaš Galloway se bo te dni poročil z Newyorčanko Miss Phillip Wendell. Njena sestra se je tudi poročila z Angležem in sicer z lordom Carnarvon.

Sleparski "doktor".

Pred kratkim je širil po Ljubljani eleganten človek, ki se je izdajal za doktorja, pa je bil čisto navaden slepar. Dosti ljubljanskih trgovcev mu je sedlo na lim.

Ljubljana se zdi zadnje čase pravi eldoradu raznih kriminalnih tipov, pustolovcev, tatov in svedrovcev ter splošno lahkotivcev vseh branž. Policija dela na vse kriplje, da bi rešila ljubljansko družbo teh parasitov, toda ne gre. Vedno novi prihajajo in Ljubljana je vsaj v tem pogledu že veliko mesto.

Te dni so napravili varnostni organi zopet dober lov. V nekem lokalni je bil namreč prijet tat in goljuf mednarodnega slovesa, ki se je udejstvoval zadnje čase po Ljubljani. Je to možakar, ki si je lastil nešteta imena, pod katerimi je uganjal svoja sleparstva in tatvine po Hrvaškem in Srbiji, kak dober mesec pa sedaj v Ljubljani. Vsa njegova umetnost tiči v zunanji eleganci in finem nastopu. Predstavlja se je najraje pod lepo zvanečim naslovom doktorja Dragomira Mirtona. Njegovo pravo ime je baje Mile Kornicer, vendar pa policija dvomi, da je bil faktično kedaj krščen za Mileta in pa da se je pisal njegov oče ali mati Kornicer. Kajti, mož je videti skrajno pretkan. Če ne gre drugače poskuša rad tudi simulirati blaznost ali težke živčne napade.

Kar je bival v Ljubljani je premenil že kakih petkrat stanovanje. Gospodinja pa, ki so sprejemale elegane pod streho so se za plačilo lepo obrisale pod nosom. Pa vse to je prava malenkost napram lopovčinam, ki jih je izvršil lep okrog 30 let stari tujec na ulici. Njegova specialiteta so zlasti finejša trgovine, v prvi vrsti trgovine z zlatino, v katerih si je nabral za prav čedne svote blaga. Čim pa bi moral šteti denar je znal v najzbranejših besedah v kajkavskem hrvaškem narečju povedati, da nima trenutno toliko gotovine pri sebi, da pa takoj pošlje dolgujoči znesek. Dal je nato nekaj stotakov na račun, trgovci o finemu gospodu izročili blago in čakali na razliko, katere seveda niso nikdar prejeli. Ogoljufal je na ta način za velike svote kakih osem ljubljanskih trgovcev.

Nevarni možakar je sedaj zaenkrat v policijskih zaporih in je spati, da ne bo imel zopet takoj kralju prilike se šetati po ljubljanskih ulicah, ne krasti in goljufati trgovce pa tudi ne zapeljati razne ljubljanske damice, kajti nevarni gigli je imel seveda tudi te vrste talente.

Odprave redov in naslovov na Danskem.

Danski ministrski predstnik Staunig je izjavil, da bo poslal kralju prošnjo, da naj se uvedejo posvetovanja o odpravi redov in naslovov. Vlada že izdeluje smernice za tozadevni projekt. Že član zadnjega radikalnega kabineta Zahle, ki je bil navezan na podporo socialistov, je ob priliki svojega nastopa odklonil vsa običajna odklonjanja.

Biser posebne vrste.

Biserov se ne dobi samo v školjkah. — Tudi v kokosovem orehu najdemo včasih neke vrste bisera. — Naravoslovci ne vedo, odkod pride v oreh taka množica apnenca.

Normalen kokosov oreh ima, ako mu odstranimo vlaknato luščico, na koncu trde lupine tri okrogle votline, od katerih sta dve zaprti s ploščico, tretja pa je odprta. Ta služi za shrambo klici, ki leži v beli hranilni tkanini, takozvani kopri, in počene isti čas, ko pride vun korenine na znotraj bradavice, ki tako naraste, da napolni vso notranjost in posesa hranilno tkano. Le redko najdemo slepe kokosove orehe, t. j. take, pri katerih je tudi odprta zaprtja take orehe smatrajo prebivalci malajskega arhipela za dragoceno redkost. Pri njih kliče ne more pognati; to ima najbrže za posledico, a se sesalni orga strdi, zapneni in stori takozvani kokosovi biseri. Kokosovi biseri so seveda mnogo bolj redki kot slepi kokosovi orehi. Holandski botanik Hunger je našel pri osmih slepih orehih, ki jih je z največjo težavo zbral na malajskem arhipelu, Novi Guineji in drugih otokih, le enem lep biser. To je bil menda prvi slučaj, da se posrečilo najti bisere s sistematičnem iskanju. Žal ga ni mihče opisal ali narisal. Kakšni so biseri, je razvidno iz herbrija, ki ga je posedoval Anthonisse von Rumphins sredi 18. stoletja. Rumphins obširno govori o kaluznem kamnu (kalapa) je malajsko ime za kokosovo palmo) in nakuje dve vrsti biserov: okrogle in pedolgate. Prvi so popolnoma beli, drugi umazano-rumeni in le na silastem koncu bleščeče beli. Taki so razvidno kakor grah. Rumphins pravi, da so kosovi biseri tako redki, da najdemo v tisoč orehih komaj en biser, največ jih je pri Makastju na Celebesu. Domačini imenujejo kokosove bisere "mestike" in njih cenijo bolj kot najlepših draguljev. Nosijo jih na telesu, ker jim pripisujejo zdravilne in druge tajne sile. Proti tej vaji je nastopil že Rumphins. Za naravoslovce pa leži čudovitost biserov v tem, ker ne ve, odkod se vzame toliko apnenca, ker orejša tkanina sploh ne vsebuje te snovi.

Moderni priholgi ter zdravniški izvedenci ustvarjajo utis, da ni blaznost odsev inteligence dotičnega.

Teško delo
ne škoduje nikomur, ki je dober zdravje. Ostanite sposobni s tem, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležite. Dobro se zdrgnite z dobrim starim mazilom.

Reg. U. S. Pat. Off.
in PREPARED by
CITE utrjeval, vnetje mišic, bolečine v hrbtu. Bodite močni in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno delo pretežko. Nobena škoda drobnim, ne more biti brez ene atlektine. Ni pri-ten, če nima ANCHOR znamke.

F. AD. RICHTER & CO.
104-110 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Roman milijonarjeve hčere.

Sedemdesetletnemu grškemu milijonarju je pobegnila hčerka. Prej mu je še ukradla veliko svoto denarja. Usodepolno poznanstvo. Pismo iz Beograda.

Te dni je prišel v Beograd 70-letni starček Jurij Papadopoulos iz Aten. Nastanil se je v hotelu "Petrograd". Po kratkem odmoru v hotelu se je starček takoj podal na policijo, kjer je prosil, da bi smel govoriti z glavnim policijskim ravnateljem. Njegovi prošnji je bilo takoj ustreženo.

Ko je šef policije sprejel starčka, mu je ta potom tolmača pričel pripovedovati zelo zanimivo, a žalostno zgodbo. Gospod Papadopoulos je imel hčerko-edinko, svojo ljubljeno Jeleno, ki je bila stara komaj 19 let. Oče je imel hčerko tako rad, da je ustregel vsaki njeni želji. Imela je svoj avtomobil za dirke, svojo vilo, konje in razne druge stvari.

Nekega dne, tako pripoveduje nesrečni oče, je bila hčerka na konjski dirki, kjer se je spoznala z nekim gospodom, ki je napravil na slehernega človeka utis velikega ošabneža. Ta mladi človek je bil lepe postave in tudi zelo naobrazen. Predstavil se je kot Viktor Habermann, bivši pruski aktivni časnik, in plemič. Jelena sta, da se poročita. Mladi zaročenee je prišel k očetu Jelene in ga prosil za roko hčerke. Oče je prošnjo odklonil in to edino iz tega razloga, ker mladega zaročeneja še ni dobro poznal. Habermann je ta izjava očeta silno vznemirila. Sklenil je, da takoj zapusti Grško.

Ker pa je Jelena bila v njega strastno zaljubljena, ga je poslala, naj vendar ostane pri njej. Habermann pa jo je pričel nagovarjati, da naj gre z njim, da se bosta poročila v inozemstvu. Jelena se je izprva branila, pozneje pa je vendar pristala na predlog svojega zaročence. Habermann ji je rekel, da bi bilo najbolje, če odpotujeta v zrakoplovu, a da on nima potrebnega denarja.

Nekega večera, ko je oče mladenke že trdno zaspal, se je Jelena utihotapila v njegovo sobo in mu vzela ključce od blagajne. Otvorila je nato brzo blagajno in pobrala 250 tisoč drahem in ček za 10 tisoč angleških funtov. Čim je bila ta tatvina izvršena, sta se zaljubljenca vsedla v avtomobil in se odpeljala. Ko se je drugo jutro nesrečni oče prebudil, je opazil, da se je zgodilo nekaj strašnega. Ko je prišel k blagajni, je tam našel majhen listič s sledečo vsebino: "Ker si mi pokvaril arečo, sem odpotovala in si obenem vzela svoj delež, ki mi itak pripada. — Jelena".

Ko je nesrečni oče prečital to pismo, je padel skoraj v nezavest. Prijavil je zadevo takoj policiji. Vsi napori policije pa so ostali brezuspešni. Vsi znaki so govorili zato, da je Jelena s svojim ljubimcem odpotovala v inozemstvo.

Po preteku desetih dni je g. Papadopoulos prejel pismo iz Beograda. Čim ga je otvoril, je takoj spoznal pisavo svoje hčerke.

"Kje je to pismo?" Tako je vprašal šef policije, ki je doslej povsem pazljivo poslušal g. Papadopoulosa.

"Tukaj ga imam v žepu", je odgovoril g. Papadopoulos.

"Dajte mi ga".

G. Papadopoulos vzame pismo in ga izroči. Tolmač čita:

"Dragi oče! Sedaj se nahajamo v Beogradu, kjer nameravamo v Beogradu, kjer nameravamo ostati dalje časa in se tudi poročiti. Oprosti mi, da sem Te zapustila. Pisala Ti bom tudi v bodoče. Ko mi boš vse odpustil, se morda zopet vrnem k Tebi. Tvoja Jelena".

Šef policije je pismo dobro pregledal in nato vprašal: "Imate kuverto pisma?"

"Imam", odgovori starček in izroči kuverto.

Polijski ravnatelj je takoj spoznal, da pismo ni bilo odposlano iz Beograd. Na kuverti je bil namreč žig pošte iz Subotice. Vsi so bili takoj prepričani, da mlada ubežnika sploh nista bila v Beogradu. Pismo je bilo odposlano iz Subotice v to svrhu, da bi ubežnika prikrla sledove. Gotovo sta odpotovala že naprej. Starček je sedel kakor okamenel nepremično na svojem stolu.

Polijski ravnatelj ga je tolažil. Izjavil je, da bo storil vse potrebne korake, da se ubežnika izsledita.

Gospod Papadopoulos se je zahvalil in odšel.

Žalost ubogega očeta je nepopisna. Navdaja ga edino še to upanje, da bosta mlada ubežnika gotovo denar kmalu porabila. Tedaj nesrečni deklici pač ne bo kazalo nič drugega, kot da se vrne domov. Gotovo pa je, da je za vedno uničila svojo in očetovo življensko srečo.

NEMIRI V HONDURAS.

Managua, Nicaragua, 7. avg. — Ko je napadel general Peralta s svojimi četami mesto San Marcos de Colon, sta bila usmrčena tudi dva Amerikanci. Proti meji so bili poslani ameriški vojaki.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —

Vsebuje 300 strani 1.50

Nova velika sanjska knjiga90

Sanjska knjiga, srednja35

Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod70

Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost50

Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar75

Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana 1.45

Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana 1.50

Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek 1.—

Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918. 1.25

Robinson, povest65

Sin medvedjega lovca. Potopisni roman80

Rinaldo Rinaldini50

Sveta Genovefa50

Predtržani, Prežern in drugi svetniki v gramofonu25

Čarovnica starega gradu25

Hitri računar ali Praktični računar75

Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano 5.—

Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano 3.—

Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi90

Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glase. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi .. 2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

